

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΩΤΕΡΗΣ ΚΑΙ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ**

**ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΑ ΑΝΩΤΕΡΑ ΚΑΙ ΑΝΩΤΑΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ**

Μάθημα: **ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ**

Ημερομηνία και ώρα εξέτασης: **Πέμπτη, 1 Ιουλίου 2004
7.30 π.μ. – 10.00 π.μ.**

Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από έξι (6) σελίδες

ΟΔΗΓΙΕΣ:

- Να απαντηθούν όλες οι ερωτήσεις.
- Οι απαντήσεις να είναι σαφείς, ακριβείς και περιεκτικές.
- Όλοι οι υπολογισμοί να γίνονται στο τετράδιο των απαντήσεών σας.

ΕΡΩΤΗΣΗ Α

Αφού διαβάσετε το πιο κάτω απόσπασμα που δημοσιεύτηκε στον ημερήσιο τύπο, να απαντήσετε στις ερωτήσεις που ακολουθούν:

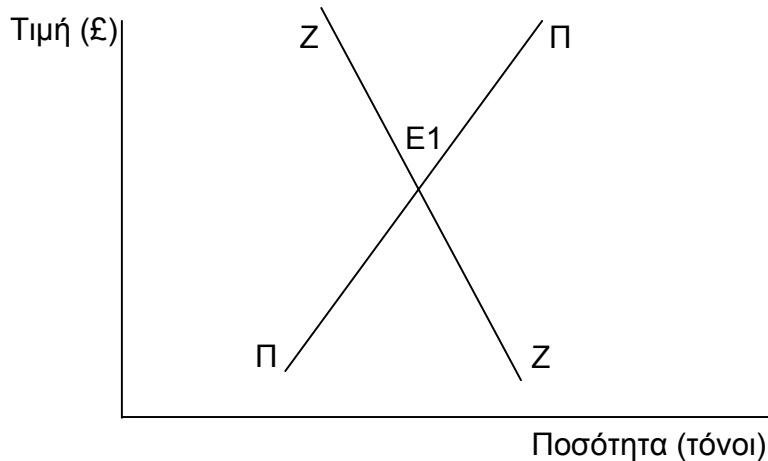
Αυξήσεις στις τιμές του τσιμέντου κατά 10%

Κατά £3 ακριβότερα πωλείται από σήμερα στην αγορά το τσιμέντο, μετά την ελευθεροποίηση της τιμής πώλησής του. Το τσιμέντο ήταν το τελευταίο εμπόρευμα στον κατάλογο των ελεγχόμενων εμπορευμάτων με βάση το σχετικό νόμο.

Η τιμή πώλησης του τσιμέντου μέχρι την ελευθεροποίηση είχε καθοριστεί στις £30 τον τόνο, ενώ σήμερα στην ελεύθερη πια αγορά πωλείται στις £33 τον τόνο.

Η ελευθεροποίηση της αγοράς θα εξαλείψει τις ελλείψεις τσιμέντου που παρουσιάζονταν συχνά στην αγορά.

- (α) Πώς ονομάζεται η τιμή των £30 και πώς η τιμή των £33; **(Μονάδες 2)**
- (β) Δίδεται το πιο κάτω υποθετικό διάγραμμα προσφοράς και ζήτησης τσιμέντου στην Κύπρο.

- Αφού αντιγράψετε το πιο πάνω διάγραμμα στο τετράδιο των απαντήσεών σας (όχι στο τετραγωνισμένο χαρτί), να σημειώσετε σ' αυτό τις τιμές πριν και μετά την ελευθεροποίηση. **(Μονάδες 4)**
- (γ) Να δείξετε στον οριζόντιο άξονα του διαγράμματός σας το έλλειμμα προσφοράς στην τιμή των £30. **(Μονάδες 2)**
- (δ) Αν οι αγοραστές αναμένουν περαιτέρω αύξηση της τιμής του τσιμέντου, να δείξετε στο διάγραμμά σας το νέο σημείο ισορροπίας (E2) και να αναφέρετε πώς θα μεταβληθεί η τιμή και η ποσότητα ισορροπίας. **(Μονάδες 4)**
- (ε) Αν υποθέσουμε ότι δημιουργείται σε λιμάνι της Κύπρου η αναγκαία τεχνική υποδομή που να επιτρέπει την εισαγωγή μεγάλων ποσοτήτων τσιμέντου από το εξωτερικό, να δείξετε στο ίδιο διάγραμμα, με βάση τις αρχικές καμπύλες προσφοράς και ζήτησης, το νέο σημείο ισορροπίας (E3). **(Μονάδες 4)**
- (στ) Ένα από τα σημαντικότερα στοιχεία του κόστους παραγωγής του τσιμέντου είναι η τιμή του πετρελαίου. Να εξηγήσετε πώς η πρόσφατη άνοδος της τιμής του πετρελαίου μεταβάλλει την καμπύλη προσφοράς και γιατί. (Να μη δείξετε τη μεταβολή στο διάγραμμά σας.)

(Μονάδες 4)

Σύνολο Μονάδων 20

ΕΡΩΤΗΣΗ Β

Ο πιο κάτω πίνακας αναφέρεται σε μια ανταγωνιστική βιομηχανική επιχείρηση που παράγει και πωλεί τα προϊόντα της στην τιμή των £15.

Μονάδες Παραγωγής (Q)	Σταθερό Κόστος (FC)	Μεταβλητό Κόστος (VC)	Συνολικό Κόστος (TC)	Οριακό Κόστος (MC)	Συνολικά Έσοδα (TR)	Κέρδος ή Ζημιά
0	;	;	;	;	;	;
1	;	;	40	10	;	;
2	;	18	;	;	;	;
3	;	;	;	6	;	;
4	;	;	;	18	;	;
5	;	;	105	;	;	;

Ζητείται:

- (α) Να αντιγράψετε στο τετράδιο των απαντήσεών σας τον πιο πάνω πίνακα και να το συμπληρώσετε. (Δε χρειάζεται να δείξετε τους υπολογισμούς σας.)
- (Μονάδες 7,5)**
- (β) Στο τετραγωνισμένο χαρτί του τετραδίου σας, να δείξετε τις καμπύλες του συνολικού εσόδου (TR) και του συνολικού κόστους (TC) και να σκιάσετε την περιοχή του Κέρδους ή της Ζημιάς.
- (Μονάδες 7)**
- (γ) Να δείξετε στο διάγραμμά σας το Άριστο Επίπεδο Παραγωγής.
- (Μονάδες 2)**
- (δ) Στις πόσες μονάδες βρίσκεται το Τεχνικά Άριστο Επίπεδο Παραγωγής της επιχείρησης και γιατί. Να δείξετε τους υπολογισμούς σας.

(Μονάδες 3,5)
Σύνολο Μονάδων 20

ΕΡΩΤΗΣΗ Γ

1. (α) Τι είναι ο στασιμοπληθωρισμός και γιατί είναι δύσκολη η καταπολέμησή του;
(Μονάδες 4)
- (β) Τι δείχνει η Καμπύλη Phillips;
(Μονάδες 2)
- (γ) Πώς αντιμετωπίζεται ο στασιμοπληθωρισμός βραχυχρόνια και πώς μακροχρόνια;
(Μονάδες 6)
2. Όταν μια χώρα αντιμετωπίζει πρόβλημα ανεργίας η Κεντρική Τράπεζα εφαρμόζει μέτρα νομισματικής πολιτικής. Ποια είναι τα μέτρα αυτά και πώς βοηθούν στην επίλυση του προβλήματος;
(Μονάδες 6)
- Σύνολο Μονάδων 18**

ΕΡΩΤΗΣΗ Δ

1. Ο Δ. Φωτιάδης, με εισόδημα £12.000, αγοράζει αυτοκίνητο αξίας £8.000 και ο Κ. Χρηστίδης, με εισόδημα £40.000 αγοράζει αυτοκίνητο αξίας £20.000. Αν και οι δύο πληρώνουν Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) 15%, να υπολογίσετε το ποσοστό του φόρου στο εισόδημα του καθενός και να το σχολιάσετε.
(Μονάδες 6)
2. Δίδονται τα πιο κάτω υποθετικά στοιχεία για μια χώρα:
	<u>£ εκ</u>
Εισαγωγές αγαθών	1.500
Έσοδα από τουρισμό	1.200
Εξυπηρέτηση εξωτερικού δημόσιου χρέους	400
Εξαγωγές αγαθών	800
Επενδύσεις κατοίκων σε άλλες χώρες	250
Εμβάσματα από το εξωτερικό	200
Δάνεια από το εξωτερικό	350
Έξοδα φοιτητών στο εξωτερικό	200
Μερίσματα από επενδύσεις στο εξωτερικό	100
Σύναψη δανείου της Κυβέρνησης από το Τ.Κ.Α. (Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων)	180

Ζητείται:

- (α) Να υπολογίσετε το υπόλοιπο του Ισοζυγίου Τρεχουσών Συναλλαγών και το υπόλοιπο του Ισοζυγίου Πληρωμών.
Να δείξετε τους υπολογισμούς σας.
(Μονάδες 7)
- (β) Να αναφέρετε τρεις περιπτώσεις που μπορεί να χρησιμοποιηθεί το πλεόνασμα του Ισοζυγίου Πληρωμών.
(Μονάδες 1,5)
- (γ) Τι είναι η Εξυπηρέτηση του Δημόσιου Χρέους και ποια είναι η σχέση της με τον Κρατικό Προϋπολογισμό;
(Μονάδες 1,5)
- 3.(α) Τι καλείται υποτίμηση του νομίσματος μιας χώρας;
(Μονάδες 2)
- (β)(i) Αν υποθέσουμε ότι η αγγλική κυβέρνηση υποτιμά το νόμισμά της κατά 10%, να αναφέρετε δύο θετικές επιπτώσεις που θα έχει η υποτίμηση της αγγλικής λίρας στο Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών της Αγγλίας.
(Μονάδες 2)
- (ii) Να αναφέρετε δύο μειονεκτήματα της υποτίμησης για τη χώρα που υποτιμά το νόμισμά της.
(Μονάδες 2)
- Σύνολο Μονάδων 22**

ΕΡΩΤΗΣΗ Ε

Δίδονται τα πιο κάτω στοιχεία:

	<u>£ εκ</u>
Κατανάλωση νοικοκυριών	500
Μεταβιβαστικές πληρωμές	30
Ιδιοκατανάλωση παραγωγών	20
Τρέχουσες κρατικές δαπάνες	400
Ακαθάριστες επενδύσεις επιχειρήσεων σε Πάγια	600
Δαπάνες ιδιωτών για νέες κατοικίες	130
Αυτοεπένδυση επιχειρήσεων	50
Κρατικές δαπάνες για έργα υποδομής	370
Εξαγωγές	120
Εισαγωγές	270
Αποσβέσεις	150
Καθαρό εισόδημα από το εξωτερικό	100
Έμμεσοι Φόροι μείον επιδοτήσεις	75
Ακαθάριστη Εγχώρια Δαπάνη σε Τιμές Αγοράς	1.850

Ζητείται:

(α)(i) Η μεταβολή των αποθεμάτων του έτους.
Να δείξετε τους υπολογισμούς σας.

(Μονάδες 10)

(ii) Η Καθαρή Εθνική Δαπάνη σε Τιμές Συντελεστών.

(Μονάδες 6)

(β)(i) Γιατί οι μεταβιβαστικές πληρωμές δεν υπολογίζονται στο εθνικό εισόδημα ενώ υπολογίζονται στο προσωπικό εισόδημα;

(Μονάδες 2)

(ii) Τα κέρδη των ξένων επιχειρήσεων που απασχολούνται στην Κύπρο περιλαμβάνονται στο εθνικό εισόδημα ή στο εγχώριο εισόδημα και γιατί;

(Μονάδες 2)

Σύνολο Μονάδων 20

-----ΤΕΛΟΣ-----